

De gældende administrative bestemmelser, der indeholder en udtømmende beskrivelse af kompetencen til at pålægge disciplinarmidler, er overordentlig detaljerede. Den høje detaljeringsgrad hænger bl.a. sammen med, at en fællesbeskrivelse for alle tre værn ikke er mulig.

Udvalget har ikke fundet det muligt at beskrive underordnede disciplinarchefers kompetence i disciplinarsager i en lovbestemmelse. Det foreslås derfor, at de nærmere regler ligesom efter den gældende bestemmelse fastsættes administrativt, jf. forslaget til § 7 og bemærkningerne hertil.

Da udtrykket »rettergangschef« har begrebsmæssig sammenhæng med straffeprocessen, og eftersom straf uden dom efter forslaget til ny militær retsplejelov ophæves, foreslås det at ændre begrebet rettergangschef til disciplinarchef.

Disciplinarchef er den øverste militære chef med kompetence til at pålægge disciplinarmidler – i praksis svarende til rettergangschefen og de militære chefer, der er overordnet i forhold til rettergangschefen, og som efter de nugældende regler administrativt er tillagt samme kompetence som rettergangschefen. *Underordnet chef med disciplinære beføjelser* omfatter alle overordnede under disciplinarchefen (rettergangschefen), der har hel eller delvis kompetence til at pålægge disciplinarmidler.

Som generel betegnelse for disse myndigheder foreslås indført begrebet »disciplinarmyndigheden« og »den, der har disciplinarmyndighed«. Dette samlebegreb anvendes i lovforslaget i tilfælde, hvor den kompetente person omtales generelt.

Udvalget finder, at det bør overlades til forsvarsministeren at fastsætte den nøjagtige kompetence for de underordnede chefer med disciplinære beføjelser, eventuelt efter høring af berørte militære myndigheder og relevante personelorganisationer.

Bemyndigelsesbestemmelsen i § 7 giver hjemmel for såvel generelt ved bekendtgørelse som i særlige situationer, f.eks. i forbindelse med udsendelse til tjeneste i udlandet, at fastsætte de nærmere regler om kompetencen. Bekendtgørelsen kan indeholde bestemmelser om sådanne beslutninger i særlige tilfælde. Forsvarsministeren kan i bekendtgørelsen dels fastsætte generelle bestemmelser om kompetencen til at træffe afgørelse om disciplinarmidler, dels give mulighed for at der i særlige tilfælde kan træffes afgørelser om at tillægge kompetence til bestemt militært personel.

Der henvises til betænkningen side 345 - 347.

I forbindelse med høringen over betænkningen har Statsansattes Kartel, Statsansattes Kartel-Forsvar samt Hærens Konstabel- og Korporalforening givet

udtryk for at adgangen til at pålægge sanktionen disciplinarbøde af hensyn til retssikkerheden bør begrænses til disciplinarchefen.

Forsvarsministeriet skal hertil bemærke, at udvalget netop har drøftet dette spørgsmål indgående, og fra udvalgets side lægges der ikke op til en begrænsning af hvilke chefer med disciplinære beføjelse, der kan anvende hvilke disciplinarmidler. Afgørende for kompetencen bør derimod være, hvem der har det daglige ansvar for opretholdelsen af disciplinen, og som samtidig overværer eller umiddelbart får indberetning om forseelsen. Udvalget peger i den forbindelse især på de underafdelingschefer, der i det daglige typisk vil stå midt i situationen. Dog kan der eventuelt ske en begrænsning i nærmere bestemt omfang, jf. side 345 og 346 i betænkningen.

Forsvarsministeriet har til hensigt i en kommende bekendtgørelse om fordeling af disciplinarmyndighed efter forslagens § 7 og 6, stk. 3, at begrænse adgangen til at ikende disciplinarbøde i videst muligt omfang til et niveau svarende til de nugældende regler for militære chefers adgang til ikendelse af bødestraf, jf. bekendtgørelse nr. 77 af 14. februar 1991 om myndighed til at anvende straffe uden dom og disciplinarmidler samt bekendtgørelse nr. 509 af 12. juni 2003 om rettergangsmyndighed i det militære forsvar, og svarende til udvalgets bemærkninger om emnet. Såvel disciplinarchefer som chefer med disciplinære beføjelser forventes således bortset fra disciplinarbøder tillagt kompetence til at anvende samtlige disciplinarmidler.

3.5. Sagsbehandlingsregler

Efter lovforslaget skal reglerne for sagsbehandlingen i disciplinarsager ikke længere være en del af den militære retsplejelov.

De myndigheder (militære chefer), som efter lovforslaget har kompetence til at anvende disciplinarmidler, er en del af den offentlige forvaltning, jf. forvaltningslovens § 1, stk. 1. En beslutning om at pålægge et disciplinarmiddel er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, jf. forvaltningslovens § 2, stk. 2. Forvaltningslovens regler vil derfor være gældende for disse sager, medmindre det udtrykkeligt i loven bestemmes, at disse regler ikke eller kun delvist skal finde anvendelse.

Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordnings forslag til sagsbehandlingsregler i disciplinarsager har derfor taget udgangspunkt i reglerne i forvaltningsloven. Der foreslås dog på flere områder bestemmelser, der fraviger forvaltningslovens regler på en sådan måde, at det militære personel sikres en bedre retsstilling, end hvad der følger af forvaltningsloven,